

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

**ÇÖZ
BİTİR**

Kabileden Devlete - II

1. Mısır, coğrafi konum ve koşulları nedeniyle istilalardan ve göç hareketlerinden fazla etkilenmemiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Bilimsel faaliyetlerin gelişmesine
B) Özgün bir medeniyetin oluşmasına
C) Çok tanrılı dinlere inanılmasına
D) Halkın sınıflara ayrılmasına
E) Merkezîyetçi yapının güçlenmesine

2. Mezopotamya'da yönetim site adı verilen şehir devletleri şeklinde yönetilmekteydi. Siteler patesi denilen prensler tarafından yönetilirdi. Patesi, şehir devletlerinin en büyük mülki, hukuki ve dini lideri konumundaydı.

Bu bilgiye göre,

- I. Teokratik bir yönetim anlayışı vardır.
II. Demokrasinin temeli atılmıştır.
III. Siyasi birlik yoktur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

3. İlk Çağ'da Anadolu'da,

- I. şehir devletlerinin bulunması,
II. kralların geniş yetkilere sahip olması,
III. illere merkezden valiler atanması

durumlarından hangileri, doğrudan merkezi yapının güçlendirilmesine yöneliktir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

4. Hititlerde kralın yanında Pankuş Meclisinin bulunması aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- A) Meşruti bir yönetimin benimsendiğinin
B) Medeni Kanun'un temelini oluşturduklarının
C) Demokrasinin temelini attıklarının
D) Danışma meclisi niteliğinde olduğunun
E) Tarafsız tarih yazıcılığını başlattıklarının

5. Babil kralı Hammurabi askeri güce dayalı bir devlet anlayışını benimsemiş ve güçlü ordular kurarak topraklarını genişletmiştir.

Buna göre Babillerle ilgili,

- I. Hakimiyet alanlarını genişletmişlerdir.
II. Özel mülkiyet anlayışını yaygınlaştırmışlardır.
III. Monarşi ile yönetilmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

6. – Mısır kralları siyasi güce önem verdiklerinden donanımlı ordular kurmuşlardır.
– Hititlerde gücün meşruiyet kaynağı halk olarak görülmüştür.

Bu bilgilere bakarak Mısır ve Hitit medeniyetlerinin aşağıdaki yönetim şekillerinden hangisini benimsedikleri söylenebilir?

- A) Aristokrasi - Demokrasi
B) Monarşi - Teokrasi
C) Monarşi - Demokrasi
D) Oligarşi - Aristokrasi
E) Teokrasi - Oligarşi

7. Feodal krallıklardan oluşan Hititlerde, yerel krallıkların kendi içinde belirli yetkileri olsa da merkezi krallığa karşı sorumlulukları vardı. Krala danışmanlık yapan Pankuş Meclisi yönetimi denetlerdi. Tavananna olarak adlandırılan kraliçe yönetimde söz sahibiydi.

Yukarıdaki bilgilere göre Hititlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yerel krallıklar tam bağımsız değildir.
B) Hitit kralı Pankuş Meclisinin aldığı bütün kararlara uymak zorundadır.
C) Kadınlar yönetime katılabilmektedir.
D) Demokratik uygulamalara yer verilmiştir.
E) Yönetim biçimi olarak monarşi uygulanmıştır.

8. Asurlularda bir kral zorla başa geçse bile kendinden önceki krallarla bir akrabalık bağı kurma gayreti içinde olurdu.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- A) Gücün meşruiyet kaynağı olarak soy kavramının önemli olduğu
B) Yöneticilerin seçimle belirlendiği
C) Sosyal dayanışmanın sağlandığı
D) Feodal yönetim anlayışının benimsendiği
E) Siyasi gücün din adamlarının elinde olduğu

9. Eski Yunan'da tarıma elverişsiz toprakların olması,

- I. halkın balıkçılıkla geçinmesi,
II. polis adı verilen örgütlenmelerin meydana gelmesi,
III. kolonizasyon faaliyetlerinin oluşması

durumlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

10. Pers İmparatorluğu'nda;

- “Şah Kulağı” ve “Şah Gözü” adı verilen görevliler yer almış,
– Posta teşkilatı uygulanmış,
– Ülke satraplık adı verilen illere ayrılmıştır.

Bu bilgiye göre Pers İmparatorluğu'nun,

- I. merkezîyetçiliği güçlendirme,
II. yönetimi kolaylaştırma,
III. istihbarat ve haber alma

amaçlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

11. İlk Çağ'da Roma İmparatorluğu'nda halk patrici ve pleb olmak üzere ayrılmış, devleti yöneten senato birinci sınıf olan patricilerden oluşmuş, kral öldükten sonra yerine geçecek adayları senato belirlemiş, kralı seçme görevi ise Halk Meclisi'ne verilmiştir.

Buna göre,

- I. Halk sınıflara ayrılmıştır.
II. Halk yönetime doğrudan katılmıştır.
III. Merkezi otorite güçlü tutulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

12. Yunanistan'da zamanla krallar belirli bir sınıf tarafından seçilmeye başlanmıştır. Kral karşısında giderek güçlenen soylular, iktidarı ele geçirerek ..... yönetimi anlayışını kabul ettirmişlerdir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Oligarşi
B) Tiranlık
C) Aristokratik
D) Demokratik
E) Monarşi

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ
BİTİR

Kabileden Devlete - III, Kanunlar Doğuyor

1. İlk Çağ'da Mısır'da mimari eserler daha çok taştan yapıldığı halde Mezopotamya'da kerpiç ve tuğladan yapılmış, taş Mısır'a nazaran daha az kullanılmıştır.

Yukarıdaki bilgiye dayanarak,

- I. Mezopotamya'da mimariye gereken önem verilmiştir.
- II. Mısır'da mimari eserler kalıcı niteliktedir.
- III. Coğrafi durum ve hayat şartları sanat ve mimariyi etkilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. İlk Çağ Anadolu medeniyetlerinden Urartularda mezarların oda ve ev biçiminde yapılması ve ölülerin eşyalarıyla gömülmesi ahiret inancının güçlü olduğunu göstermektedir.

Buna göre Urartularla ilgili,

- I. Ölümünden sonraki hayatın devam ettiğine inanılmıştır.
- II. Ekonomik faaliyetler inancı ve hukuku etkilemiştir.
- III. İnanç özgürlüğü sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

3. İyonya, Ön Asya'dan gelen ticaret yollarının bitiş noktasında bulunan Ege kıyısında kurulan bir medeniyettir.

Bu özelliklerin İyonya'da,

- I. kolonicilik hareketlerinin hız kazanması,
- II. bilimsel gelişmelerin yaşanması,
- III. şehir devletlerinin kurulması

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

4. Hititlerde toplum,

- Soylular
- Rahipler
- Hürler
- Kölelerden

oluşmaktaydı.

Buna göre,

- I. sosyal sınıf farklılıklarının görüldüğü,
- II. katı bir sosyal ayrımın bulunduğu,
- III. gelişmiş bir hukuk anlayışına sahip olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Anadolu'nun; iklimi, tarım, hayvancılık ve ticarete elverişli oluşu,

- I. çeşitli uygarlıkların kurulmasına,
- II. sık sık istilaya uğramasına,
- III. kültürel etkileşimin yaşanmasına

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

6. Urartularda halk geçimini devlete ait topraklarda ve kalerin içindeki imalathanelerde çalışarak sağlamıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini zorlaştırmaya beklenebilir?

- A) Devletin ekonomide belirleyici olmasını
- B) Halkın, devletin denetimi altında tutulmasını
- C) Tarımsal üretim yapılmasını
- D) Devletin halk üzerindeki otoritesini
- E) Toprağa bağlı aristokratik bir sınıfı

7. İlk Çağ'da Anadolu'da yaşayan insanların sosyal yaşantılarının değişmesinde,

- I. tarımsal üretimin yapılması,
- II. hayvanların evcilleştirilmesi,
- III. göçebe bir hayat sürmeleri

durumlarından hangilerinin doğrudan etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

8. Anadolu uygarlıkları ile ilgili verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Hititler, tarihi olayları yıl yıl "Anal" denilen yıllıklara yazmıştır.
- B) İyonlar, ticari amaçlı koloniler kurmuşlardır.
- C) Urartularda, taş işçiliği ve madencilik gelişmiştir.
- D) Friglerde, danışma meclisi olarak Pankuş kurulmuştur.
- E) Lidyalılar, parayı bulup kullanmışlardır.

9. – İyonlar
– Yunanlılar
– Fenikeliler

Yukarıda verilen medeniyetlerin ortak özellikleri arasında,

- I. Ege'de kurulmuş olmaları,
  - II. kolonicilik faaliyetlerinde bulunmaları,
  - III. kolonilerine ticari amaçla yaklaşmaları
  - IV. şehir devletleri şeklinde örgütlenmeleri
- durumlarından hangileri gösterilebilir?**

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve IV
D) III ve IV   E) II, III ve IV

10. Hititlerde sosyal tabakanın en altında yer alan kölelerin mülkiyet hakları vardı. Hatta başlık parasını ödeyerek soylu bir kadınla evlenebilir, bedel ödeyerek hürler sınıfına geçebilirlerdi.

Bu durum,

- I. sosyal statünün ekonomik duruma göre belirlendiği,
  - II. sınıflar arasında geçişin olduğu,
  - III. devletin bütünlüğünün korunmasına önem verildiği
- yargılarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi, Hammurabi Kanunları ile ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Babil Kralı Hammurabi, kendisinden önce yapılmış olan kanunları, toplumun örf ve adetlerini, zamanın ihtiyaçlarını dikkate alarak yazılı kanunlarını yapmıştır.
- B) 282 maddeden oluşan kanunların giriş kısmında Marduk ile adalet tanrısı Şamaş tarafından Hammurabi'nin nasıl kral seçildiği anlatılmaktadır.
- C) Hammurabi Kanunları "dişe diş, göze göz" şeklinde değerlendirilen ve suçu işleyene aynı ağırlıkta cezayı içeren kanunlardır.
- D) Babil'in koruyucu tanrısı Marduk adına yapılan Esagila Tapınağı'na dikilen bir taş üzerine Akatça yazılmıştır.
- E) Hukuk tarihinde ilk defa kasten öldürme ile kazara öldürmeyi birbirinden ayırmışlardır.

12. I. Çalmayacaksın.
II. Komşuna karşı yalancı şahitlik yapmayacaksın.
III. Zina etmeyeceksin.
IV. Pazar günü oruç tutacaksın.
V. Komşunun hiçbir şeyine tamah etmeyeceksin.

Yukarıda verilen On Emir olarak adlandırılan kanunlar arasında hangisi yer almaz?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

**ÇÖZ
BİTİR**

İslamiyet'in Türk Devlet ve Toplum Yapısına Etkisi - II

1. İlk Türk - İslam Devleti olan Karahanlılar ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Burslu eğitim sistemi uygulamışlardır.
- B) Resmi dilleri Türkçedir.
- C) Hindistan'a İslamiyet'i yaymışlardır.
- D) Uygur alfabesini kullanmışlardır.
- E) Devleti Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayırarak yönetmişlerdir.

2. Aşağıdakilerden hangisi, Karahanlı hükümdarlarının taşıdığı unvanlardan biri değildir?

- A) Kağan
- B) Han
- C) İlteber
- D) Kadir
- E) Hakan

3. İlk Türk - İslam devleti olarak kabul edilen Karahanlıların devlet teşkilatlanması incelendiğinde İslam öncesi uygulamaların birçoğunun aynen devam ettiği görülür. **Bu durum aşağıda verilenlerden hangisiyle açıklanabilir?**

- A) Milli değerlerin korunmasıyla
- B) Devletin değişmez kanunlarla yönetilmesiyle
- C) Arap kültürünün zayıf bulunmasıyla
- D) Savaşçılık özellikleriyle
- E) Merkezi otoritenin güçlü olmasıyla

4. Türk - İslam devletlerinden Gaznelilerde orduda Türkçe konuşulurken, resmi dil olarak Arapça ve Farsça kullanılmıştır.

Bu bilgiye göre,

- I. Gazneliler imparatorluk yapısı taşımaktadır.
- II. Orduda disiplin sağlanmıştır.
- III. Devletin yıkılması kolaylaşmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

5. **Satuk Buğra Han zamanında İslamiyet'i benimseyen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Gazneliler
- B) Karahanlılar
- C) Büyük Selçuklular
- D) İhşidler
- E) Memlükler

6. Gazne devletinin kurucu ve yöneticilerinin Türk olmalarına rağmen yönettikleri halkın büyük çoğunluğu Afgan, Hindu ve Farsi idi. Toplumda birliği sağlamak için İslam dinine ağırlık verilmiş, Arap ve Fars kültürü ön plana çıkarılmıştır. Buna rağmen sarayda Türkçe konuşulmuş ve Türk kültürü muhafaza edilmeye çalışılmıştır.

Bu bilgilere dayanarak Gazneliler ile ilgili,

- I. Sarayla halk arasında kültürel birlik sağlanmaya çalışılmıştır.
- II. Gazneliler, İslam kültürünün gelişmesine katkı sağlamışlardır.
- III. Etnik çeşitlilik söz konusudur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. Karahanlıların,

- I. aşevi ve şifahane kurmaları,
- II. burslu öğrenci okutmaları,
- III. tüccarları koruma altına almaları

uygulamalarından hangilerinin, ticareti geliştirme anlayışına uygun olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

8. Batı Türkistan'da 9 - 13. yüzyıllar arasında Türk yönetim sisteminin, Türk kültürünün ve Türk unsurunun yerleşmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Büyük Selçuklular
- B) Karahanlılar
- C) Kök Türkler
- D) Anadolu Selçukluları
- E) Gazneliler

9. (I) Türk kültür ve medeniyeti Karahanlılardan itibaren İslam kültür ve medeniyetiyle kaynaşmış böylece Türk-İslam medeniyetinin temelleri atılmıştır. (II) Karahanlılar ve Gazneliler, Türk - İslam devlet teşkilatının gelişip yerleşmesinde köprü görevi üstlenmişlerdir. (III) Karahanlı hükümdarları ilk Türk devletlerinde yaygın olarak kullanılan Hakan yerine Arslan Han unvanını kullanmışlardır. (IV) İslamiyet'i ilk kabul eden Gazneli Mahmud'dan itibaren hükümdarlar, Müslüman isimler ve lakaplar almaya başlamıştır. (V) Gaznelilerde emir ve sultan gibi unvanlar kullanılmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

10. Karahanlılarda sanat, İslam öncesi Türk kültürünün izlerini taşımış, bunun yanında Karahanlılar Türkçeyi resmi dil olarak kullanmışlardır.

Yukarıda verilen bilgilere göre,

- I. ulusçu bir anlayışa sahip oldukları,
- II. İslamiyet'i tam olarak benimsemedikleri,
- III. kültürel benliklerini korudukları

durumlarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

11. İran ve Hindistan coğrafyasının bir bölümünde hüküm sürmüşlerdir. İkili teşkilatın uygulanmasına son vermişler, ilk defa sultan unvanını kullanmışlardır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki Türk - İslam devletlerinden hangisine aittir?

- A) Karahanlılar
- B) Büyük Selçuklular
- C) Gazneliler
- D) Türkiye Selçukluları
- E) Tolunoğulları

12. Karahanlılarda İslamiyet'in kabulünden sonra da hükümdar, milletin babası sayılırdı. Hükümdarlar zaman zaman veya bazı özel günlerde şölen adı verilen büyük ziyafetler verirler ve ziyafette kullanılan eşyaları halka dağıtırlardı.

Buna göre, Karahanlılar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Merkezi otorite sağlanmaya çalışılmıştır.
- B) Sosyal dayanışmaya özen gösterilmiştir.
- C) Toplumda çeşitli sosyal sınıflar oluşmuştur.
- D) Devlet, milli özelliklerini korumuştur.
- E) Eski geleneklerin bazıları, İslamiyet'in kabulünden sonra da yaşatılmaya çalışılmıştır.